

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Čachovice, okres Mladá Boleslav

Komenského 96, 294 43 Čachovice

Identifikátor školy: 600 049 124

Termín konání inspekce: 18. – 21. listopad 2003

Čj.:	c2-1133/03-2050
Signatura:	oc4zx113

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům, v mateřské škole vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům, v mateřské škole vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům, ve vybraných předmětech učebního plánu: český jazyk I. stupeň, prvouka, přírodověda a vlastivěda I. stupeň, cizí jazyky, hudební výchova, matematika,
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Obec Čachovice zřídila od 1. ledna 2003 novou příspěvkovou organizaci s názvem Základní škola Čachovice, okres Mladá Boleslav, jejímiž součástmi se staly Mateřská škola Struhy s výdejnou stravou a Základní škola Čachovice se školní družinou a školní jídelnou.

Kapacita mateřské školy je 25 dětí, v době inspekce bylo zapsáno celkem 18 dětí ve věku od tří do šesti let, z toho tři děti k nepravidelné docházce. Ve sledovaný den bylo přítomno pouze pět dětí.

Povolená kapacita základní školy je 250 žáků, ke dni inspekce byli do školy zapsáni 154 žáci. Tento počet žáků se v posledních třech letech významně neměnil, stále se pohyboval mezi 150 až 156 žáky. Školu opouštěli převážně ti žáci, kteří se z obce přestěhovali jinam nebo byli zařazeni do víceletého gymnázia, zvláštní školy či do šestých tříd škol s rozšířenou výukou některého předmětu v Nymburku či Mladé Boleslavi. Jiné důvody změn v počtu žáků byly ojedinělé. Do základní školy bylo do běžných tříd individuálně integrováno celkem 17 žáků, u nichž bylo diagnostikováno postižení, na jehož základě by měli právo být zařazeni do speciální či specializované třídy či školy. Jedná se o jednoho žáka s vadou řeči a 16 žáků se specifickou vývojovou poruchou učení.

Školní družina má dvě oddělení s povolenou kapacitou 50 žáků. Inspekční činnost v ní neprobíhala.

Školní jídelna má kapacitu 248 jídel, 25 dětí se stravuje v mateřské škole. Ve školní jídelně byla provedena kontrolní činnost.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ředitelka školy, zástupkyně ředitelky a výchovná poradkyně splňují předepsané podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. U příslušných pracovníků je splněna také podmínka délky předepsané pedagogické praxe. Ředitelka školy je absolventkou pedagogické fakulty a rozšiřujícího studia dramatické výchovy na DAMU. Zástupkyně ředitelky splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Výchovná poradkyně je učitelkou druhého stupně,

absolvovala kvalifikační studium výchovného poradenství. Vedení školy se trvale průběžně vzdělává v kurzech, které obsahově odpovídají jejich pracovním povinnostem a odbornosti.

Zásadní změnou v personální oblasti po přechodu školy do právní subjektivity bylo jmenování zástupkyně ředitelky, tato pozice dosud nebyla ve škole obsazena. Znamenalo to posílení pedagogického sboru o dalšího učitele. V současné době pracuje v základní škole celkem 14 pedagogických pracovníků, z toho 12 učitelů a dvě vychovatelky školní družiny. Dvě učitelky působící na prvním stupni nespĺňují předepsané podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, jsou absolventkami středních pedagogických škol. Obě vychovatelky školní družiny jsou nekválikované. V mateřské škole pracují dvě učitelky. Učitelka pověřená vedením mateřské školy je pro oblast předškolního vzdělávání pedagogicky i odborně způsobilá, ve funkci ředitelky působila od roku 1996. Další učitelka předepsané požadavky na odbornou a pedagogickou způsobilost nespĺňuje, v této mateřské škole pracuje dva roky.

K 1. lednu 2003 byl ředitelkou školy vydán organizační řád, který definuje organizační strukturu v základní škole, školní družině a školní jídelně. Tento písemný materiál nezahrnuje odloučené pracoviště – mateřskou školu. Bývalá ředitelka tohoto zařízení byla písemně pověřena vedením odloučeného pracoviště a byly jí postoupeny potřebné pravomoci. Zpracovaný dokument upravuje činnost jednotlivých úseků. Jsou v něm stručně definovány kompetence převedené na střední úroveň řízení. Stanovená organizační struktura je vzhledem k jednotlivým součástem školy účelná. Její funkčnost se v prvním roce platnosti a v nových podmínkách právní subjektivity teprve ověřuje. Běžné operativní řízení, průběžné vedení a pravidelná kontrola zaměstnanců, kteří pracují na odloučeném pracovišti ve Struhách, znesnadňuje vzdálenost a dopravní nedostupnost. Z tohoto pohledu se proto jeví spojení školy s předškolním zařízením v sousední obci v jeden právní subjekt jako nefunkční.

V základní škole jsou (mimo povinné pedagogické rady) zřízeny další metodické a poradní orgány ředitelky: metodické sdružení učitelek prvního stupně, mezipředmětová koordinační komise učitelů druhého stupně, žákovská samospráva. Dostupné materiály svědčí o tom, že jejich činnost není formální, dokladují týmovou spolupráci, předávání poznatků ze vzdělávacích akcí, účast na plánování, řešení organizačních záležitostí, výměnu zkušeností. Důraz na přenos informací uvnitř školy je patrný zejména ze zápisů z pedagogických rad a provozních porad.

Vzhledem ke způsobu práce školy, který důsledně vychází z požadavků realizovaného vzdělávacího programu, a proto se nemůže obejít bez týmové spolupráce různě seskupovaných členů pedagogického sboru, zaujímá vedení učitelů v práci ředitelky a její zástupkyně významné místo a této oblasti působení je věnováno velké úsilí. Vynikajícím způsobem se škola starala o učitelku začínající v loňském školním roce (plánovitou péčí ji věnovala uvádějící učitelka i ředitelka školy, ale – podle jejího vyjádření - neformálně i každá kolegyně, kterou požádala o radu). Způsoby práce jsou záměrně ovlivňovány i u nově přichozích učitelů, kteří již mají za sebou praxi v jiném vzdělávacím programu a musí se zdejšími metodami a formami práce přizpůsobovat. V některých případech se tato práce vedení školy daří, v jiných případech prozatím nebylo působení tak účinné, jak by si přálo. Osobní příklad ředitelky a zástupkyně, které samy k výuce přistupují inovativně a užívají neotřelé metody a formy práce, je pro jejich podřízené nejlepší motivací.

Pro kontrolní činnost a pro vedení pracovníků si vedení školy stanovilo pro letošní školní rok ve svém plánu práce úkoly a priority, které jsou zaměřeny na kooperaci ve vyučování, na péči o integrované žáky, na diferenciaci ve výuce a na metody motivace žáků. Z hospitačních záznamů je zřejmé, že se celkem daří pokrýt celou škálu vyučovacích předmětů, v loňském školním roce byli všichni učitelé navštíveni ředitelkou a zástupkyní několikrát za rok. Závěry z hospitací jsou konkrétní a jasné, doporučení k další práci jsou podnětná. Vše je s pracovníky prokazatelně projednáváno a je sledován jejich vývoj.

Vedení školy velmi ochotně upravuje svým zaměstnancům podmínky pro další vzdělávání. Zájem o vzdělávání je velký a je nutné ho spíše omezovat a usměrňovat. Zapojeni jsou všichni učitelé. Využívána je zejména nabídka vzdělávacího centra v Mladé Boleslavi. Výběr akcí je přizpůsoben potřebám školy.

Pro mateřskou školu není zpracován interní organizační řád. Konkrétní kompetence a odpovědnost zaměstnanců jsou definovány v pracovních náplních. Provozní doba mateřské školy byla stanovena podle potřeb rodičů od 6:30 do 15:30 hodin. Vzhledem k počtu pedagogických pracovníků a zkrácenému pracovnímu úvazku jedné z nich je souběžné působení při práci s dětmi uplatňováno hodinu při pobytu venku a při poledním stolování. Základní povinnosti zaměstnanců a požadavky na uspořádání života dětí v mateřské škole jsou stanoveny v Řádu mateřské školy. Pracovní úvazky a rozpis služeb učitelek nebyly v průběhu inspekce předloženy. Přenos informací uvnitř mateřské školy je založen pouze na osobním jednání vedoucí s jednotlivými zaměstnanci. Pedagogické ani provozní porady škola nekoná.

Vedoucí mateřské školy údajně - podle vlastního vyjádření - věnuje učitelce pozornost a má přehled o kvalitě i výsledcích její práce. Četnost hospitační činnosti a způsob vedení nekvalifikované pedagogické pracovnice má pouze vyhovující úroveň a nemá dostačující vliv na pozitivní změny v kvalitě výchovně-vzdělávacího procesu. Hospitační záznamy a kvalita rozborové činnosti ředitelky svědčí o nízké míře její orientace v současných trendech předškolního vzdělávání. Další vzdělávání pedagogických pracovníků není plánováno a vzhledem k zavádění Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání do praxe zde chybí. Obě pedagogické pracovnice se v loňském školním roce zúčastnily pouze jediné vzdělávací akce. Přínos tohoto vzdělávání pro práci v mateřské škole byl vzhledem k současným transformačním tendencím v předškolním vzdělávání mizivý. Z odborného tisku škola odebírá časopis Informatorium a má několik nových odborných knih.

Personální podmínky pro vzdělávací a výchovnou činnost (s přihlédnutím k školním organizačním a systémovým podmínkám) byly v základní škole velmi dobré, v mateřské škole vyhovující.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Základní škola v Čachovicích, stojící na okraji obce, je tvořena dvěma budovami v rozsáhlé oplocené zahradě. V hlavní budově z roku 1931 je osm učeben (jsou zde třídy 5. – 9. ročníku, odborná pracovna přírodopisu, fyziky a informatiky), v druhé budově, přistavené v osmdesátých letech minulého století, jsou čtyři třídy prvního stupně. V hlavní budově je také školní jídelna, tělocvična a cvičná kuchyňka, v novější budově je prostorná multifunkční hala s kobercem, školní knihovna a školní družina.

U školy jsou pěkně upravené travnaté prostory sloužící tělesné výchově, „přestávkovým“ a mimoškolním aktivitám. Škola využívá část těchto prostor jako školní pozemek. Veškeré plochy jsou čistě a vkusně upraveny hlavně žáky, kteří se tak nemalou měrou podílejí na celkovém prostředí, ve kterém výchova a vzdělávání probíhají.

Učebny jsou prostorné a čisté, opatřené standardním žákovským nábytkem v odpovídající výšce. Odborné učebny fyziky a přírodopisu sousedí s přílehlými kabinety. V učebně přírodopisu jsou čtyři akvária, ve kterých mohou žáci pozorovat rybky a želvu. Kabinety jsou také u každé třídy v přistavené budově. Jednotlivé třídy a zvláště chodby jsou esteticky velmi pěkně vyzdobené, na první pohled zaujme např. učebna zeměpisu s planetami sluneční soustavy

na stropě. Celá hlavní budova je plná různých květin. Převážnou většinu výzdoby tvoří žákovské práce, které dokladují projektové učení a jsou průběžně obměňované.

Žáci všech ročníků obdrželi kompletní učebnicovou výbavu k výuce povinných předmětů. Škola využívá a kombinuje řady učebnic od více nakladatelství. Fond učebnic je neustále inovován, každoročně „spolyká“ polovinu celého rozpočtu. Učební pomůcky jsou sice funkční, avšak v převážné míře zastaralé a za zenitem použitelnosti. To se týká nejen fyziky, chemie a přírodopisu, ale také výpočetní techniky. V její učebně je v současné době deset funkčních počítačů, které si škola sama pořídila, avšak sedm z nich je již zastaralých. Výjimku mezi učebními pomůckami tvoří pouze několik nových přenosných magnetofonů. Jinak učební pomůcky potřebují inovaci a doplnění. Nedostatečná názornost hospitovaných hodin svědčí o tom, že je třeba zvýšit kontrolu a tlak na využití stávajících pomůcek. V této oblasti nebyla dosud vedením přijatá opatření dostatečně účinná.

Tělocvičnu, která má nově opravenou podlahu, škola pronajímá různým tělovýchovným spolkům a veřejnosti.

Mateřská škola je umístěna v prostorách starší budovy bývalé základní školy. Od poslední inspekce došlo k dalšímu zhoršení materiálně-technických podmínek. Uspořádání tříd by umožnilo různé frontální činnosti (denní cvičení, četné skupinové hry) i zajištění intimity prostředí. Veškeré prostory školy však byly v době inspekce neútluné a zanedbané, nebyla v nich patrna žádná snaha o vylepšení estetického vzhledu. Škola sice pro děti vytvořila několik zákoutí pro hru, ale jsou nepodnětná. Veškeré zařízení nese stopy špatné péče a je značně opotřebované. Nábytek (stolky a židle) není výškově diferencován a neodpovídá antropometrickým potřebám dětí. Vybavování školy hračkami postrádá invenci. Vybavení dalšími učebními pomůckami umožňuje realizovat výchovně-vzdělávací program. V přiměřeném rozsahu jsou zastoupeny dětské hudební nástroje, klavír nahrazují klávesy. Škola však nevytváří pro děti takové prostředí, které by je motivovalo k tvořivosti. Uložení hraček, stavebnicových souborů a doplňků bylo nepřehledné. Ve skříňkách byl nepořádek a chaos. Nefunkční hračky a pomůcky (např. leporela, stavebnice nebo televize) nejsou vyřazované. Aktuální skladba tohoto inventáře pouze částečně odpovídá věkovému složení dětí. Dětská literatura je doplňována minimálně. Dětské školní knížky jsou většinou potrhané, ve špatném stavu.

Prostorná školní zahrada se starším a již méně funkčním vybavením (kovové průlezky, houpačky, pískoviště, dřevěný vláček) nevytváří dostatečně příznivé a přitažlivé podmínky pro pohybové, poznávací a rekreační vyžití dětí.

V mateřské škole není dosud k dispozici osobní počítač ani kopírka. Vedoucí zařízení nezpracovala žádný plán oprav, údržby a postupné obnovy vybavení.

Učební pomůcky a doplňky v průběhu konání inspekce nebyly účinně využívány. Vedoucí zařízení nemá o této oblasti náležitý přehled.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti základní školy byly dobré, mateřské školy vyhovující.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

Vzdělávací programy

V základní škole se vyučuje podle schváleného vzdělávacího programu Obecná škola (MŠMT ČR, čj. 12 035/97-20). Je dodržen předepsaný učební plán ve všech ročnících. Vlastní realizace se řídí doplňky k učebnímu plánu a organizačními pokyny, které tento program upřesňují.

Při tvorbě vzdělávacích programů pro individuálně integrované žáky spolupracují učitelé s výchovnou poradkyní, s pedagogicko-psychologickou poradnou, s rodiči žáků. Vše je písemně dokladováno. Zpětná vazba je zajištěna následnou kontrolou formou rozhovorů, vyšetření, kontrolou úrovně a výsledků reedukace, která je prováděna zkušenou učitelkou.

Učební plán si škola upravila podle svých podmínek. Disponibilní dotaci v učebním plánu osmého a devátého ročníku danou Metodickým pokynem k realizaci rozvojového programu Rozšíření učebních plánů vzdělávacího programu pro základní vzdělávání o dvě vyučovací hodiny ředitelka využila pro výuku předmětů zeměpisná praktika a počítače. Volitelné předměty jsou vyučovány v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Obecná škola. V šestém a sedmém ročníku se vyučuje předmět pěstitelská výchova, v sedmém až devátém ročníku základy práce s počítačem, dramatická výchova, sport a pohybové aktivity, přírodovědná praktika, vedení domácnosti, konverzace v anglickém jazyce. Nepovinný předmět sborový zpěv navštěvují žáci od prvního do devátého ročníku. Učební plán je funkčně doplňován kvalitně připravenými projekty (např.: Zahrada, Vzkaz v lahvi, Podzim) a rozsáhlou zájmovou činností dětí organizovanou školou (výtvarný a zdravotnický kroužek, tělovýchovné kroužky – nápravné cvičení, aerobic a hra na flétnu).

Škola již tradičně dbá na globální aspekty učení, na tematické prolínání učiva mezi jednotlivými předměty. Významné postavení mezi předměty mají výchovy, což pozitivně ovlivňuje celoškolské klima. K tomu jsou zaměřeny různé krátkodobé i dlouhodobější projekty. O jejich realizaci svědčí výstupy, které jsou prezentovány ve veřejně přístupných prostorách školy nebo v jednotlivých třídách. Mnoho akcí školy se zaměřuje na naplňování volného času a propojení školy s občanským životem (ve škole proběhlo „referendum o vstupu ČR do Evropské unie“, žáci navštěvují poradnu pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy, pravidelně se společně účastní divadelních představení atd.).

Ve vnitřním vzdělávacím programu je již od loňského roku zvýrazněna nutnost v sedmém až devátém ročníku začleňovat výchovu k volbě povolání, ve všech ročnících přiměřeně k věku žáků prvky environmentální výchovy (nejen na teoretické úrovni, ale i prakticky, ve škole se např. třídí odpad).

Reálná výuka v základní škole koresponduje s učebním plánem a stanoveným rozvrhem hodin. V hospitovaných předmětech český jazyk, prvouka, přírodověda, vlastivěda, matematika, cizí jazyky a hudební výchova se vyučovalo podle platných učebních osnov. Povinná dokumentace je řádně vedena a průkazným způsobem zachycuje průběh a výsledky vzdělávání a výchovy.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty vzdělávacího programu.

Kontrolu naplňování učebních osnov provádí ředitelka školy hospitacemi, kontrolou třídních knih a občasnou kontrolou doporučených tematických plánů. ***Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.***

Organizaci výchovně-vzdělávacího procesu školy vůči žákům upravují zejména školní řád a rozvrh hodin. Rozvrh hodin je v souladu s legislativními požadavky na denní hodinové

dotace, zařazení sledovaných předmětů odpovídá psychohygienickým zásadám. Některé přestávky jsou cíleně organizovány za účelem realizování sportovních a tanečních aktivit. Školní řád je zpracován v souladu s požadavky vyhlášky o základní škole. Z jeho úvodní citace vyplývá, že škola je otevřenou institucí.

Základem informačního systému jsou tradiční třídní schůzky. Škola je trvale otevřena návštěvám zákonných zástupců žáků. Při škole pracuje Klub rodičů, který se podílí na některých rozhodnutích, je partnerem ředitelky školy a finančně podporuje některé školní aktivity. Informace o žácích získávají rodiče také prostřednictvím notýsků, žákovských knížek a na třídních schůzkách. S důvody udělení výchovného opatření jsou zástupci žáka prokazatelným způsobem seznamováni. Škola vydává minimálně třikrát ročně školní časopis Chameleón. Časopis je završením všech tvůrčích činností, kterých se ve škole žáci aktivně účastní. Referuje o významných zážitcích žáků na různých akcích, které škola pořádá, jsou v nich uveřejněny ukázky vlastní tvorby (obrázky, básničky). Žáci časopis samostatně vytvářejí – sami ho také zpracovávají na počítači, tisknou a množí, sami ho distribuují veřejnosti. Zapojit se může každý žák. Objevují se v něm i názory dětí na život ve škole, některé velmi vyzrálé a výstižné.

Výroční zpráva svým obsahem odpovídá příslušnému předpisu a má dobrou vypovídací hodnotu.

Ve veřejných prostorách školy mají rodiče možnost seznámit se s povinnými informacemi, k nimž jim škola musí umožnit svobodný přístup.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu školy vůči žákům je funkční.

Výchovné poradenství zajišťuje učitelka s pedagogickou i odbornou způsobilostí. Ve své funkci je již řadu let a má dlouhodobý přehled o úspěšnosti a profesním uplatnění absolventů školy. Náplní její práce je mimo jiné sledování integrovaných žáků, spolupráce s rodiči, třídními učiteli a vedením školy při volbě povolání, spolupráce s pedagogickými poradnami v Mladé Boleslavi a Nymburku, s Úřadem práce v Mladé Boleslavi, zajišťování besed apod. Ke své činnosti má vypracovaný konkrétní a věcný plán práce. O činnosti pravidelně informuje žáky i rodiče prostřednictvím vývěsky.

Výchovná poradkyně přesně a průběžně pořizuje zápisy o žácích se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve škole je ambulantně zajišťován logopedický nácvik.

Spolupráce zvláště s rodiči vycházejících žáků i se širší veřejností je bezproblémová. Evidence výchovného poradenství a prevence sociálně patologických jevů je vedena standardním způsobem při zajištění ochrany důvěrných informací tak, aby nedocházelo k jejich zneužití.

Významné místo v prevenci sociálně patologických jevů zaujímá prevence šikanování mezi žáky. Vzhledem k tomu, že se škola již se šikanou mezi žáky setkala, není tato problematika podceňována. Vedení školy dbá na to, aby učitelé systematicky vedli žáky k tomu, aby si osvojovali normy slušného chování a jednání. Některé učitelky byly k této problematice speciálně proškoleny akreditovaným pracovištěm. Při mnoha různých aktivitách jsou vytvářeny situace, při kterých škola pozitivně usměřňuje mezilidské vztahy, žáci jsou vychovávaní ke společenskému vystupování, etickému jednání. Aktivity, které škola pořádá (jejich výčet je možné nalézt ve výročních zprávách o činnosti školy, ty obzvláště významné jsou dokladovány bohatou fotodokumentací či videozáznamy) posilují tuto výchovu záměrně a promyšleně. Systémová opatření k prevenci šikany jsou, mimo jiné, součástí školního minimálního programu *Náš společný čas*. Tento program pomáhá žákům smysluplně trávit volný čas v zájmových kroužcích, na společných výletech a návštěvách kulturních akcí, přispívá k prezentaci výsledků školy na veřejnosti (např. žáci sami píší a vydávají školní časopis,

vystupují při různých příležitostech v obci) a k prohlubování účinnosti výchovného působení školy. V rámci programu se žáci aktivně zapojují do veřejného života v obci.

Ve škole je na několika místech vyvěšen informační leták pro žáky, který je poučuje o tom, jak se v případě šikanování spolužákem chovat a u koho vyhledat pomoc. Přesto v loňském školním roce musela škola řešit jeden případ šikany mezi žáky. Řešení případu je zaznamenáno v zápisech z pedagogických rad. Byla vedena individuální jednání s agresorem i postiženým žákem, s jejich rodiči. Byla využita vhodná výchovná opatření.

Systém výchovného poradenství je velmi dobrý, přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce ve třídách prvního stupně

Při inspekci byla sledována práce všech učitelů prvního stupně školy. Bylo hospitováno v pěti hodinách českého jazyka, zhlédnuta a hodnocena byla výuka poznávání jazyka a pravopisu, psaní, čtení a vztahu k literatuře. Ve všech hospitovaných hodinách byl stanoven vhodný a přiměřený cíl výuky vzhledem k věku žáků. Ve většině hodin byl cíl oznámen učitelem nebo zjištěn žáky zábavnou formou. Stanovené výukové cíle byly splněny i s ohledem na respektování individuálních vzdělávacích potřeb žáků. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata.

Na prvním stupni předmět vyučovaly tři učitelky s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí a dvě učitelky, které absolvovaly střední pedagogickou školu. U nich byla patrná mírná nejistota ve volbě vyučovacích metod a v organizaci výuky.

Materiální podmínky pro výuku byly na velmi dobré úrovni. Sledované předměty byly vyučovány v kmenových třídách, téměř vždy byla v hodinách plnohodnotně využita prostorná hala s kobercem. Estetická úroveň tříd měla motivační charakter. Ve sledovaných hodinách učitelky pracovaly s vhodnými řadami učebnic a pracovních sešitů, s didaktickými tabulemi, s připravenou tabulí, s didaktickou technikou (magnetofonem), s namnoženými materiály, v pátém ročníku byly využity gymnastické míče.

V hospitovaných hodinách učitelky využívaly netradiční formy práce; didaktické hry, práci ve dvojicích či ve větší skupině (zde příkladným způsobem učitelka čtvrtého ročníku vysvětlila význam a smysl této činnosti), zařazovaly pohybové aktivity. V menším počtu hodin převládala práce frontální. Žáci reagovali na změny činností pozitivně, projevovali se aktivně, bylo patrné, že jsou na tento způsob práce zvyklí. Atmosféra ve třídách byla přátelská, přestože dominantní postavou byl většinou pedagog. Učitelky úspěšně vedly žáky k rozvoji komunikačních dovedností, diskusi, možnosti vyjádření vlastního názoru.

V každé hodině učitelky využívaly různé formy hodnocení. Hodnotily průběžně, zdůrazňovaly klady i zápory práce žáků, v některých hodinách je vedly k sebehodnocení. Nebyly pozorovány žádné závažnější projevy nekázně.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyku ve třídách prvního stupně byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v prvouce, přírodovědě a vlastivědě ve třídách prvního stupně

Bylo hospitováno ve třech hodinách prvouky, ve dvou hodinách přírodovědy a ve dvou hodinách vlastivědy. Ve všech těchto hodinách byl stanoven vhodný a přiměřený cíl výuky vzhledem k učebním osnovám i k věku žáků.

Ve většině hospitovaných hodin byl cíl oznámen učitelem. Probírané učivo navazovalo plynule na předcházející témata. Přestože v každé třídě jsou diagnostikováni žáci se specifickými poruchami učení, nebyl na ně brán zřetel, zejména při plánování využitelnosti vhodných vyučovacích metod.

Prvouku v I. a II. třídě vyučovaly učitelky, které absolvovaly střední pedagogickou školu. Prvouku ve III. třídě, přírodovědu i vlastivědu ve IV. a V. třídě vyučovaly tři učitelé s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. To se pozitivně odrazilo v kvalitě plánování a přípravy na výuku.

Sledované předměty byly vyučovány v kmenových třídách, v jedné hodině přírodovědy a vlastivědy byla výuka doplněna skupinovou prací v hale na koberci, s využitím přírodnin a encyklopedií. Další hodiny přírodovědy a vlastivědy proběhly v odborných učebnách přírodopisu a zeměpisu, v nichž bylo efektivně využito dostatečné množství pomůcek a didaktická technika (zpětný projektor, videopřehrávač). Žáci pracovali s vhodnými učebnicemi, pracovními sešity, dalšími informativními pomůckami (mapy, atlasy). Materiální a prostorové podmínky byly na velmi dobré úrovni.

V hodinách prvouky převládala frontální práce doplněná prací ve dvojicích a pozorováním při vycházce. Práce byla jednotvárná, pro žáky málo tvořivá, přesto byla atmosféra ve třídách přátelská. V hodinách přírodovědy učitelé využívali metodu pokusu, pozorování, práce s informacemi a problémového učení. Metodicky pestré byly také hodiny vlastivědy. Aktivně rozvíjeli myšlení žáků zejména učitel přírodovědy v pátém ročníku a obě učitelky vlastivědy.

Také v těchto sledovaných hodinách učitelé přednostně využívali pozitivní formy hodnocení a nebyly v nich pozorovány žádné závažnější projevy nekázně.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v prvouce, přírodovědě a vlastivědě ve třídách prvního stupně byly dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v cizích jazycích

Ve škole je vyučován anglický a německý jazyk. Výuku zajišťují celkem čtyři učitelky, jedna učí německý a tři anglický jazyk. V průběhu inspekce bylo hospitováno u tří vyučujících vždy po dvou hodinách, celkem tedy dvě hodiny němčiny a čtyři angličtiny. Vyučující německého jazyka je odborně i pedagogicky způsobilá, sledované vyučující anglického jazyka jsou způsobilé pedagogicky, odborné způsobilosti ještě nedosáhly. Třetí vyučující angličtiny (první skupina žáků čtvrtého ročníku), u které nebylo možno z důvodu skladby rozvrhu hospitovat, je odborně i pedagogicky způsobilá. Toto odborné rozdělení se ukázalo jako podstatné hlavně v angličtině. Při výuce druhé skupiny žáků čtvrtého ročníku došlo k několika věcným chybám.

Plánování a příprava jednotlivých hodin se lišily jak v jazycích, tak i u vyučujících. Hodiny němčiny byly klasické s převahou frontální výuky. Hodiny angličtiny v pátém a zejména v osmém a devátém ročníku byly založeny na diferenciaci úkolů a práci v menších skupinách, ve dvojicích a na samostatné práci. Plánování a příprava ve čtvrtém ročníku nebyly vzhledem k velké nervozitě vyučujících vůbec dodrženy. Stanovené cíle v této hodině nebyly přiměřené věku a znalostem žáků, což v ostatních hodinách neplatilo. Výuka ve všech hodinách navazovala na předchozí učivo. Časově-tematické plány vedení školy nevyžaduje, pouze

doporučuje. Přípravě všech hodin nelze upřít svědomitost, vyučující se hlavní měrou zaměřily na obsah hodiny a nikoli na formy a způsoby výuky.

Škola nemá výhradně jazykovou specializovanou učebnu; výuka probíhala v několika kmenových třídách, které jsou vždy obrazem příslušného učitele a předmětů, které vyučuje. Přesto třídy působily vkusně a pro cizí jazyky příjemně. Vybrané učebnice tvoří ucelené řady a je tak zajištěna jejich návaznost v jednotlivých ročnících. Vybavení pomůckami je chudé, převažují materiály, které si učitelky namnožily nebo přinesly samy. Je škoda, že v hodinách, v nichž se to přímo nabízelo, nepoužily pro větší názornost některé ze starších, ale funkčních didaktických pomůcek, které škola má (např. zpětný projektor). Ve spojené hodině osmého a devátého ročníku žáci pracovali se slovníky, ve dvou hodinách angličtiny byl použit magnetofon.

Oblast vyučovacích metod, organizace a psychohygieny výuky byla nejhůře hodnocenou oblastí a vykazuje nejvážnější nedostatky. Kromě hodiny angličtiny v nejvyšším ročníku byla vždy hodnocena jako průměrná nebo horší. Hodiny postrádaly pevnou stavbu, prakticky žádná nezačala úvodem, ve kterém by žáci byli seznámeni s cíli hodiny. Oproti tomu obě hodiny němčiny a jedna angličtiny končily shrnujícím a hodnotícím závěrem. Byly zaznamenány chyby metodické: žáci např. celou hodinu probírali pouze jediný mluvnický jev, magnetofonový poslech postrádal jakýkoliv úkol atp. Ve IV. třídě měla vyučující na žáky nepřiměřeně náročné požadavky a navíc jim nebyla schopna řádně vysvětlit, co přesně mají plnit. V hodinách němčiny odvedla maximum práce (za žáky) vyučující. Žáci byli pasivní a hodiny málo efektivní. Z uvedených nedostatků vybočil hlavně anglický jazyk v osmém a devátém ročníku, kde byly přítomny pouze tři žákyně a s nimiž po celou hodinu vyučující pracovala individuálně. Pro tři hodiny angličtiny byla společná diferenciací úkolů, vyučující nezapomínaly na žáky s poruchami učení a pracovaly s nimi v některých chvílích samostatně. V jedné hodině byl zaregistrován spelling, vědomý nácvik výslovnosti a její soustavné opravování se neobjevily. Tempo výuky bylo přiměřené úrovni žáků, zvláště v němčině však trochu zdlouhavé.

Přes snahu vyučujících nepatřila motivace k silným stránkám výuky cizích jazyků. Výjimkou byla hodina angličtiny v páté třídě, kde se žáci aktivně zapojovali do her, pracovali ve dvojicích a skupinách a vzájemně si pomáhali. Motivace známkou se neobjevila v žádné z hodin a pochvalou učitelky šetřily.

Oproti výše uvedenému byla oblast interakce a komunikace učitel – žák hodnocena jako nejlepší část výuky cizích jazyků. Kromě již několikrát zmíněné hodiny angličtiny ve čtvrtém ročníku, kde ke komunikaci prakticky nedošlo, byl vzájemný vztah korektní a vyvážený. Daná pravidla byla vzájemně respektována, žáci se v případě nejasností nebáli vyučujících zeptat.

Hodnocení žáků prováděly učitelky jen zřídka. Pouze jedenkrát došlo ke klasifikaci žáka, výsledná známka nebyla zdůvodněna. Hodiny postrádaly průběžné – třeba i negativní – hodnocení, chybělo i hodnocení jednotlivých splněných úkolů. Závěrečné zhodnocení – jak už bylo uvedeno výše – se objevilo třikrát. V jedné hodině němčiny využila vyučující i sebehodnocení žáků. Žákovské výsledky jsou v obou jazycích nejčastěji zjišťovány tradičními metodami: ústním a písemným zkoušením a zadáváním dílčích nebo opakovacích testů.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v cizích jazycích byly dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice

Výuka předmětu byla sledována ve IV., VI., VII., VIII. a IX. třídě. Probírané učivo ve všech zhlédnutých hodinách navazovalo bezprostředně na předcházející výuku, v některých hodinách nebylo zopakováno učivo, které bylo potřebné pro výklad nové látky. Stanovené cíle byly konkrétní a jasné, odpovídaly požadavkům učebních osnov příslušného ročníku a možnostem žáků. Příprava na výuku se u jednotlivých učitelek lišila, u dvou byla detailně promyšlena a připravena nejen z hlediska obsahu, ale také metodicky a materiálně, u jedné byla rutinní, s jasným obsahem a tradičními frontálními postupy.

Výuku matematiky v rámci celé školy realizují v sedmi ročnících učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí, v prvním a druhém ročníku učitelky se středoškolským pedagogickým vzděláním. Tři ročníky na druhém stupni vyučuje od února 2003 nově přijatá učitelka, která nemá potřebnou praxi s výukou podle vzdělávacího programu Obecná škola a požadavkům tohoto programu se dosud plně nepřizpůsobila. Ve všech sledovaných hodinách (až na drobné terminologické nepřesnosti) bylo učivo žákům prezentováno věcně a odborně správně.

Předmět byl vyučován v didakticky méně podnětném, ale jinak příjemném prostředí kmenových tříd. Učební pomůcky byly využívány ve IV. a IX. třídě, postrádány byly v ostatních vyučovacích hodinách. Chybělo využití jakékoliv didaktické techniky (včetně techniky výpočetní). V některých hodinách byly opomenuty některé psychohygienické zásady – např. pozdní reakce na tmu ve třídě, na chybné držení těla při psaní.

Struktura sledovaných hodin byla vhodně přizpůsobena plánovaným cílům, většina hodin byla věnována opakování a procvičování dříve probraného učiva, v některých hodinách byl zařazen výklad nové látky. Ve dvou hodinách byly dobře využity indukční metody práce s vysokým podílem samostatných činností žáků, vhodná didaktická hra, prvky dramatické výchovy, skupinové aktivity (např. pěkné párové učení). Ostatní sledovaná výuka probíhala převážně frontálně, více či méně efektivně, se spíše pasivní účastí žáků na učení se. V těchto hodinách také žákům většinou chyběla příležitost k relaxačním aktivitám, předpokládalo se, že všichni žáci budou pracovat jednotným tempem. Při samostatné práci poskytovaly všechny učitelky žákům individuální pomoc.

Vysoká aktivita, zájem a uvědomělá účast na výuce byla patrná zejména u žáků v IX. třídě. V této třídě bylo také nejlépe využíváno různých pobídek a dalších motivačních technik, žáci byli průběžně hodnoceni. Klasifikace nebyla využita v žádné z hodin. Časté a účelné střídání metod práce ve IV. třídě bylo pro žáky motivující, občas bylo méně pamatováno na průběžné hodnocení dílčích činností. V dalších hodinách byla záměrná motivace podceňena.

Ve všech hodinách se žáci chovali ukázněně, přijali a dodržovali stanovená pravidla komunikace mezi učitelem a žáky. Zejména nejstarší žáci dokázali argumentovat ve prospěch svého řešení. V některých hodinách však příležitost diskutovat o postupu a výsledku chyběla.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice byly dobré.

Poznámka:

Matematika je předmětem, který se významnou měrou podílí na různých školních projektech, často je hlavním organizátorem a koordinátorem právě učitelka matematiky a současná zástupkyně ředitelky. Mezi nejvýznamnější projekty patřila tzv. *II. mezinárodní konference matematiků*. Jednalo se o střednědobý projekt, který není ve školách tohoto typu obvyklý. Týkal se zejména matematiky, ale zasahoval i do jiných předmětů. Byl již druhým v pořadí. Cílem bylo seznámit žáky prostřednictvím historických osobností významných matematiků s jejich přínosem pro řešení praktických úloh z matematiky. Žáci se museli na konferenci „nominovat“, což znamenalo dlouhodobou motivaci pro řešení nejrůznějších úkolů již v průběhu školního roku nebo zpracování a prezentaci referátu na příslušné téma. Mladší žáci se zapojili do činností v dramatizacích.

Pro konferenci vznikla např. i školní hymna. Žáci se učili různým dalším sociálním dovednostem, které souvisely s vítáním hostů, s volbou porot, s prezentací programu atd. Jednání probíhalo i v „cizojazyčném“ prostředí (pracovaly anglická a německá sekce). Mezi žáky byli „novináři“, „fotografové“, „hostesky“, „tlumočníci“. O celém projektu je ve škole uložena velmi podrobná dokumentace.

V průběhu posledních dvou let bylo realizováno také několik krátkodobých projektů, např. „*Matematika je i hra*“ - pro mladší žáky, „*Diagramy*“ - projekt pro devátý ročník z oblasti finanční matematiky a se zaměřením na školu (šetření, ekologie, ekonomika), „*Osová souměrnost*“ a „*Procenta*“ – pro žáky sedmého ročníku.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v hudební výchově

Hudební výchova je vyučována jednu hodinu týdně v každém ročníku. Výuku zajišťují celkem čtyři vyučující, z toho tři jsou odborně a pedagogicky k této výuce způsobilé a jedna předepsané kvalifikační podmínky nespĺňuje. Nedostatek odbornosti se projevil v metodických chybách ve II. třídě. Hospitováno bylo u tří vyučujících, u dvou opakovaně.

Plánování a příprava zhlédnutých hodin byla svědomitá a promyšlená. Učivo navazovalo na předchozí hodiny i ročníky. Vyučující promýšlely nejen obsah, ale také formy a metody práce a případná možná propojení s jinými předměty, zvláště s výtvarnou výchovou.

Škola má specializovanou učebnu hudební výchovy se stabilně umístěným pianinem a s výzdobou, která žáky k uvedenému předmětu motivuje. Ve třídě je umístěno kvalitní a funkční reprodukcni zařízení. Výuka na prvním stupni probíhá v kmenových třídách, do kterých si vyučující přinášejí klávesy nebo využívají druhého pianina, které je umístěno v hale. K výuce jsou také využívány Orffovy nástroje.

Kromě vyučování ve II. třídě hodiny vynikaly pevnou stavbou, měly jasný úvod s oznámením cílů a také závěrečné shrnutí a zhodnocení. Řada aktivit (dechová a rytmická cvičení, rozezpívání ...) jsou zautomatizována natolik, že vyučující se mohly soustředit na sledování a opravování žáků. Ve II. třídě vyučující zcela zapoměla na rozezpívání, žáci začali ihned se zpěvem a navíc s písní vysoko položenou. V ostatních hodinách měla výuka spád, ke zpěvu se připojoval i pohyb. Tím vynikla zejména hodina v I. třídě, kde vyučující v plné míře využila svých zkušeností z práce se začínajícími školáky. Na druhé straně tatáž vyučující dokázala žáky VIII. třídy natolik upoutat sonátovou formou, že si ji nejen se zájmem poslechli, ale doslova si ji na přinesených papírech „ohmatali“ a výtvarně ji ztvárnili. Tempo hodin bylo přiměřené věku a hlavně složení jednotlivých tříd.

V oblasti motivace vyučující nejvíce uplatnily vlastní příklad, zapojily se do řady aktivit a žáci se hodně naučili jednoduchou nápodobou. Hodnocení žáků – pokud se objevilo – bylo okamžité.

Vzájemný vztah učitel – žák byl bezproblémový. Vyučující jsou pro žáky autoritami. Díky svému zapálení a díky zkušenostem zvládají hodiny bez problémů. V hodinách vládla kázeň a pracovní ruch, aktivity se rychle střídaly, a proto museli žáci dávat neustále pozor. Výuku provázela příjemná atmosféra.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v hudební výchově byly velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

K vnější evaluaci podniklo vedení školy první krok tím, že v posledních letech nepravidelně kontrolovalo výsledky učení svých žáků pomocí komerčně dodávaných testů. Výsledky byly zveřejňovány ve výročních zprávách. Zejména finanční náročnost těchto testů vedla k tomu, že škola letos ustoupila od jejich nákupu a zadávání.

Učitelé využívají běžné způsoby sebekontroly výsledků učení (zkoušení, prověrky), které jim slouží k diagnostice i k získávání podkladů pro hodnocení. Vedení školy některé výstupy sleduje, ale dosud je ponechávalo bez pravidelné hlubší analýzy a následných opatření.

O výsledcích žáků získává škola také zpětnou vazbu z účasti a umístění žáků při olympiádách, sportovních či vědomostních soutěžích.

Průběh a výsledky veškeré sledované výuky v základní škole byly dobré.

MATEŘSKÁ ŠKOLA

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Mateřská škola plní vlastní *Školní vzdělávací program*. Plán je deklarován jako tříletý. Kopíruje základní vzdělávací cíle z dokumentu *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání* (dále RPPV) a obsahuje sedm hlavních témat a příslušná podtémata. Chybí v něm podrobnější konkretizace ve vztahu k vlastním podmínkám školy a výsledkům analýzy minulého školního roku. Třídní plán výchovně-vzdělávací činnosti je orientován na specifické cíle. Přestože postihuje i konkrétní činnosti spojené se zvoleným tématem, nejde dosud o plánování motivačně provázaného celku - projektu. Program je doplňován poznávacími, kulturními a společenskými akcemi. Plán nebyl projednán v pedagogické radě a nebyli s ním seznámeni ani rodiče dětí.

I přes uvedené nedostatky je předložený vzdělávací program mateřské školy v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Kontrolovaná povinná dokumentace (*Přehled výchovné práce, Přehled docházky dětí, Evidenční listy*) je vedena průběžně. Rozhodnutí o přijetí dětí vydala v souladu s obecně platným předpisem vedoucí MŠ. Počet dětí v *Přehledu o docházce dětí* v době konání inspekce neodpovídá skutečně zjištěnému stavu (přítomno bylo pět dětí a evidováno bylo deset). Vedoucí tuto skutečnost odůvodnila tím, že nepřítomné děti odebírají obědy. Rozpory byly zjištěny i ve výkaznictví - ve *Výkazu Škol (MŠMT) V 1-1 k 30. září 2003*, bylo uvedeno 25 zapsaných dětí. Přitom v evidenci docházky jsou v měsíci září uváděny 24 zapsané děti, v měsíci říjnu 20 dětí a v měsíci listopadu 18 dětí. Povinná dokumentace je vedena nepřehledně, postrádá řád a systém a neodpovídá zjištěným skutečnostem. ***Vedení povinné dokumentace průkazně nezachycuje průběh vzdělávání a výchovy.***

Pracovnice mateřské školy jsou v každodenním kontaktu s rodiči dětí při vzájemném předávání dětí, při jejich příchodu či odchodu. Písemné informace zveřejněné ve vstupních prostorách školy nejsou zcela aktuální a vypovídající. Informace se týkají poplatků za školné a stravu. Povinnosti rodičů ukládá zveřejněný *Vnitřní řád MŠ*, nevyvážený materiál, který neobsahuje žádná práva rodičů. Ve veřejných prostorách školy nejsou zveřejněny povinné informace, k nimž škola musí umožnit svobodný přístup. Chybí také informace o vzdělávacím programu, o aktuálně realizovaných tématech s konkrétním obsahem činností, o režimu školy, o možnosti ukončení docházky dítěte do mateřské školy, jídelníček a další informace.

Výsledky práce dokladují vystavené výtvarné práce dětí. Na začátku školního roku pořádá škola pro rodiče třídní schůzku a během roku tzv. „besídky“ k různým příležitostem.

V době konání inspekce nebyla při práci s dětmi respektována některá psychohygienická pravidla. Spontánní a řízené činnosti nebyly vyvážené. Spontánní hře nebyl věnován dostatečný prostor, délka trvání řízených činností byla nepřiměřeně dlouhá. Tříhodinový interval mezi jednotlivými jídly byl dodržován a účelně zavedený pitný režim byl dětmi spontánně využíván. Děti si po obědě ošetřovaly chrup. ***Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání jen zčásti.***

Vedoucí předškolního zařízení podle svého vyjádření má denní přehled o naplňování výchovně-vzdělávacího programu. Výsledky pedagogického působení však nejsou průběžně ani periodicky analyzovány. ***Systém kontroly plnění vzdělávacího programu je neúčinný.***

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

V práci pedagogických pracovníků se projevila absence dalšího sebevzdělávání a nedostatečná orientace v předškolní problematice. Průběh řízených činností negativně ovlivnilo velmi jednoduché plánování a podcenění kvalitní přípravy.

V organizaci převládaly převážně frontální postupy a řízené činnosti. Přechody mezi spontánními a řízenými činnostmi nebyly plynulé a děly se na základě příkazů a pokynů učitelů.

Spontánní činnosti byly realizovány převážně na průměrné úrovni. Často byla volná hra nahrazena výtvarnými aktivitami. Prostředí tříd bylo velice chudé na podněty, které by vyvolávaly herní činnosti. Také v činnostech učitelky byla podceňena motivace. Pokud nechyběla, byla mělká, nevýrazná a nepodnětná. Přístup učitelky k dětem byl sice klidný, ale bez podporujících podnětů. Často byly užívány negativní příkazy. Převažovala dominantní role učitelky, její verbální projev a poučování. Dětem byla dána nepřiměřeně jednoduchá, nezajímavá a nenáročná úloha apod. Chyběly názorné pomůcky, které by didaktické postupy oživily, prožitek, gradace činností, jejich neformální zakončení a zhodnocení. Děti se nedokázaly do hry zabrat a samostatně ji rozvinout. Chyběly charakteristické znaky kvalitní hry, např. prvky tvořivého myšlení, fantazie, vzájemné spolupráce, komunikace v herních rolích apod.

Průběh spontánních výchovně-vzdělávacích činností byl vyhovující.

Organizace ***řízených činností*** byla z hlediska doby trvání nepřiměřená. Chybějící širší nabídka činností neumožňovala dětem výběr mezi účastí a neúčastí. Frontální přechody i organizace (cvičení, hygiena, kreslení, svačina, hra) byly brzdou plynulosti. Čekání na ostatní snižovalo efektivitu vzdělávacího procesu (samostatnost, sebeobslužnost) a dávalo prostor k méně žádoucím činnostem dětí. Užívané metody nebyly vzhledem ke stanoveným cílům pestré a účinné, neaktivizovaly děti k získávání a opakování poznatků. Z hlediska působení na děti nebyly použité metody vždy v souladu s pedagogickými zásadami (nelogické otázky, časté příkazy a pokyny, negativní hodnocení). Tento způsob odborné práce nerespektoval školní vzdělávací program a v něm deklarovaný styl vedení pedagogického procesu. Pozitivní, i přes uvedené nedostatky, byl převážně přátelský vztah učitelů k dětem a dětí k učitelkám.

Průběh řízených výchovně-vzdělávacích činností byl vyhovující.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Na základě hospitace provedené v rámci inspekce je možné pozitivně hodnotit pohybový rozvoj dětí, který probíhá denně prostřednictvím volného pohybu při hrách, při cvičení, při pobytu venku atd. Děti byly většinou schopné samy se obsloužit a zvládnout nejrůznější elementární pracovní úkony. Komunikační dovednosti a výslovnost odpovídaly individuálním zvláštnostem předškolního věku. Nedostatky byly zaznamenány ve vedení dětí k udržování pořádku a upevňování hygienických a společenských návyků.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti mateřské školy byly celkově vyhovující.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Podle *Rozhodnutí o zařazení do sítě škol* (čj. 16 894/03-21 – změna v zařazení od 1. ledna 2003) škola sdružuje: 1. mateřskou školu, kapacita 25 dětí, 2. základní školu – kapacita 250 žáků, 3. školní družinu – kapacita 50 žáků, 4. školní jídelna MŠ – kapacita 25 jídel, 5. školní jídelna ZŠ – kapacita 248 jídel. Podle *Zřizovací listiny*, která byla vydána Obcí Čachovice dne 3. 9. 2003, jsou definovány pouze čtyři součásti příspěvkové organizace: 1. základní škola, 2. mateřská škola, 3. školní jídelna, 4. školní družina. Zařízení, ve kterém se vydává strava dětem, které navštěvují mateřskou školu, není školní jídelnou v pravém slova smyslu, ale pouze výdejnou stravou. *Zřizovací listina* a *Rozhodnutí o zařazení do sítě škol* nejsou z výše popsaného důvodu v souladu.
- Z rozborů prospěchu a chování, které jsou uvedeny ve výroční zprávě o činnosti základní školy, ze zápisů z jednání pedagogické rady a z žakovské dokumentace vystupuje do popředí význam, který škola klade na pozitivní motivaci žáků pochvalou. Počet udělených pochval převyšuje počet trestů.
- V loňském školním roce bylo 64 % žáků 9. ročníku přijato do maturitních oborů středních škol, 20 % žáků 5. ročníku bylo přijato do osmiletých gymnázií.
- Ve školním roce 2002/2003 byl v knize úrazů základní školy zaznamenán jeden registrovaný úraz (zlomenina malíčku ruky), ve školním roce 2001/2002 byl registrován jeden úraz (vymknutí kotníku na noze) a evidováno sedm drobných zranění, nejčastěji při tělesné výchově či o přestávce.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o změně v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. ledna 2003 (MŠMT ČR, čj. 16 894/03-21)
2. Zřizovací listina (Obec Čachovice, ze dne 3. září 2002)
3. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V3-01 (stav k 30. září 2003)
4. Zápisy z pedagogických rad (za školní roky 2002/2003 a 2003/2004)
5. Řád školy (ředitelka, k 1. září 2003)
6. Priority ve školním roce 2003/2004 (plán práce vedení školy pro šk. rok 2003/2004)
7. Organizační řád základní školy s právní subjektivitou (ředitelka, účinnost od 1. ledna 2003)
8. Plán metodického sdružení 2003-2004, zápisy z jednání
9. Třídní knihy školního roku 2002/2003
10. Třídní knihy školního roku 2003/2004
11. Rozvrh hodin školního roku 2003/2004
12. Minimální preventivní program Náš společný čas (pro šk. r. 203/2004)
13. Dokumentace zrealizovaných projektů
14. Rozpis přestávek pro školní rok 2003/2004
15. Interní úprava vzdělávací programu Obecná škola
16. Individuální vzdělávací plány (pro 17 individuálně integrovaných žáků)
17. Dokumentace výchovné poradkyně
18. Třídní výkazy a katalogové listy žáků
19. Hospitační záznamy ředitelky a zástupkyně za školní rok 2002/2003 a 2003/2004
20. Výroční zpráva o činnosti (29. září 2003 schválena pedagogickou radou)
21. Kniha úrazů (založena 20. ledna 1999)
22. Předinspekční dokumentace a dotazník pro ředitele před inspekcí vyplněné ředitelkou školy k 19. listopadu 2003
23. Inspekční zpráva (ČŠI, čj. K-03-04/9596-329K)
24. Inspekční zpráva (ČŠI, čj. 032 272/99-2050)
25. Přehled výchovné práce pro školní rok 2003/4
26. Přehled o docházce dětí pro školní rok 2003/4
27. Evidenční listy 18 dětí zapsaných do MŠ
28. Rozhodnutí o přijetí dětí do mateřské školy pro školní rok 2002/03
29. Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. září 2003, (MŠMT) V 1 - 01
30. Inspekční zpráva ze dne 28. 4. 1997, čj. O-03-04/9697 039 Ha
31. Inspekční zpráva ze dne 12.3. 1998 čj. 032 90/98 1090
32. Inspekční zpráva ze dne 22.10.1998 čj. 032 288/98-1090
33. Koncepce práce školy pro školní roky 2002- 2005
34. Výroční zpráva za školní rok 2002-2003
35. Roční plán školy s přílohami (nedatováno)
36. Plány výchovně vzdělávací práce pro školní rok 2003/2004
37. Hospitační záznamy ředitelky školy za období roků 2003/2004 - dva zápisy
38. Řád mateřské školy pro zaměstnance školy
39. Vnitřní řád MŠ
40. Kniha úrazů založená dne 1. září 1996 (MŠ)

ZÁVĚR

Základní škola Čachovice, okres Mladá Boleslav, pracuje v nových podmínkách právní subjektivity od 1. ledna 2003. Spojení dvou značně vzdálených škol ze sousedních obcí proběhlo formálně, v praxi zůstalo zachováno oddělené řízení obou vzdělávacích složek.

Personální podmínky základní školy byly ovlivněny přechodem školy do právní subjektivity a sloučením mateřské školy a základní školy, což vyvolalo potřebu jmenovat ve škole zástupkyni ředitelky a rozšířit pedagogický sbor o novou učitelku matematiky. Styl práce nastavený vedením školy v systémových a organizačních podmínkách je správný. Kvalitní je zejména vedení pedagogických pracovníků a ovlivňování metod a forem práce tak, aby byl co nejvíce naplňován vzdělávací program Obecná škola. Některé nevyužité možnosti zůstávají v oblasti kontroly pedagogických pracovníků a výsledků vzdělávací a výchovné činnosti školy.

Prostorové podmínky a vybavení školy mají dobrou úroveň. Učitelé vytvořili ve škole esteticky příjemné a výukově podnětné prostředí. Veškerý inventář je značně opotřebený a postupně dosluhuje. Vybavení je učiteli velmi rozdílně využíváno. Neúčinná kontrola využívání těchto zdrojů způsobuje, že zařazování učebních pomůcek a didaktické techniky do výuky je nerovnoměrné a závisí pouze na osobním přístupu jednotlivých vyučujících.

Průběh a výsledky vzdělávání měly celkově dobrou úroveň. Hodnocení předmětů bylo vyvážené, velmi dobré v předmětech český jazyk, hudební výchova, dobré v matematice a v blocích cizích jazyků a základů společenských a přírodních věd – prvouce, přírodovědění a vlastivědění. Ve škole jsou uloženy výstupy a dokumentace o projektech, které jsou ve škole realizovány v jednotlivých předmětech nebo napříč různými předměty.

Předcházející dvě inspekce v základní škole proběhly v letech 1997 a 1998. Škola akceptovala daná doporučení. V kvalitě vzdělávání si škola udržuje dobrou úroveň. Slabší hodnocení matematiky je způsobeno personální změnou.

Kvalitu personálních podmínek mateřské školy negativně ovlivňuje absence pedagogické a odborné způsobilosti učitelky. Orientace vedoucí této součásti v aktuálních požadavcích na vzdělávání předškolních dětí není dostačující. Následkem jsou nedostatky ve vedení a hodnocení učitelky. Další vzdělávání nepřispívá k získávání nejnovějších poznatků a dovedností z moderní pedagogické praxe.

Mateřská škola má sice dobré prostorové podmínky, ale jejich celkové uspořádání neodpovídá potřebám dětí předškolního věku, právě tak jako inventář hraček a částečně i učebních pomůcek. Aktuální materiálně-technické podmínky nepříznivě ovlivňují průběh a kvalitu vzdělávacího procesu.

Koncepce školy není kvalitně rozpracovaná, zejména chybí krátkodobé plánování všech oblastí činnosti školy. Povinná dokumentace je vedena s výraznými nedostatky, neprůkazně.

Ve sledovaném pedagogickém působení byl upřednostňován důraz na předvedení výkonů dětí. Nevyváženou délkou trvání spontánních a řízených aktivit, neefektivní frontální organizací, užíváním neadekvátních metod a zásahů byly porušovány některé didaktické a psychohygienické zásady.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávacích činností v oblastech pohybového a výtvarného rozvoje byly převážně dobré. Nedostatky byly zaznamenány při rozvíjení sebeobslužných dovedností a ve vedení dětí k pořádku a estetickému cítění.

Z porovnání výsledků předchozích inspekcí se současným stavem je zřejmé, že činnost tohoto zařízení má ve všech sledovaných oblastech trvalé výrazné nedostatky. Rutinní práce vedoucí školy pokračuje. Snaha o lepší orientaci v pedagogické problematice a v otázkách řízení není patrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Zdeňka Fadrná	Z. Fadrná v.r.
Členové týmu	Mgr. Petr Drábek	P. Drábek v.r.
	Mgr. Ivana Ullmannová	I. Ullmannová v.r.
	Božena Drtinová	B. Drtinová v.r.

Další zaměstnanci ČŠI Zdeňka Bláhová – kontrolní pracovnice

V Kutné Hoře dne 2. prosince 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. prosinec 2003

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Helena Tomášová	H. Tomášová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Mgr. Zdeňka Fadrná, Komenského nám. 6, 284 01 Kutná Hora. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2003-12-18	C2-1149/03-2050
Zřizovatel Obec Čachovice	2003-12-18	C2-1150/03-2050
Rada školy	není zřízena	

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.